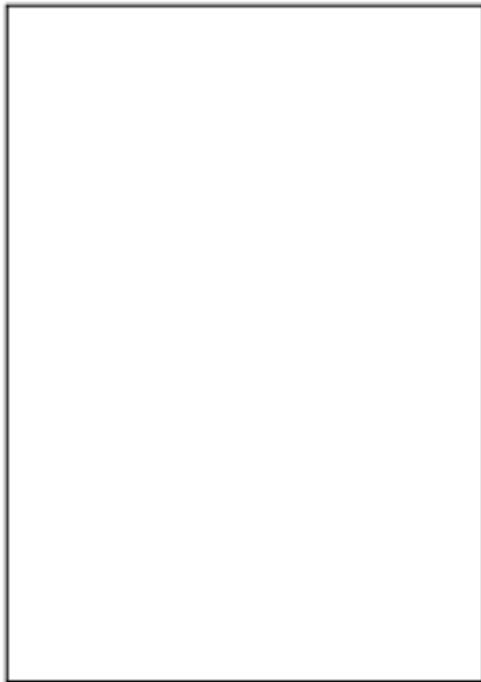

ΜΑΛΑΞΗ II

Τα σκίτσα του βιβλίου επιμελήθηκε .....

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

Ζευκαλής Ιεράννης   Τομέα Βασιλική   Κούκος Αναστάσιος

ΜΑΛΑΞΗ II

2^{ος} Κύκλος

Ειδικότητα: Βοηθόν Φυσικοθεραπευτόν

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΗΡΟΝΟΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 2001

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ζευκίλης Ιωάννης

Φυσικοθεραπευτής - Εκπαιδευτικός Β/μιας Εκπ/σης ΠΕ 18

Καθηγητής Φυσικής Αγωγής

Κούκος Αναστάσιος

Ορθοπεδικός Ιατρός, Διδάκτορ Πανεπιστημίου Αθηνών

Τσιγάρα Βασιλική

Φυσικοθεραπεύτρια Π.Π.Γ.Ν. Ιωαννένων

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ

Σφετσιώδης Δημήτριος

Φυσικοθεραπευτής D.E.A. Εμβιομηχανικής και Φυσιολογίας της κίνησης Πανεπιστημίου Paris XI

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΙΣΗΣ

Πέτα Γεωργία

Φυσικοθεραπεύτρια - Καθηγήτρια Εφαρμογών ΤΕΙ Αθήνας

Καλυβιανάκη Άννα

Φυσικοθεραπεύτρια - Καθηγήτρια Εφαρμογών ΤΕΙ Αθήνας

Μεζένη Σοφία

Φυσικοθεραπεύτρια

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Γραμματικάκη Μαρία, Φιλόλογος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Μεργκούνη Καλλιόπη, Εκπαιδευτικός Β/μιας Εκπ/σης

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Υπεύθυνη του τομέα

«Υγείας και Πρόνοιας»

Ματίνα Στάλπα, Οδοντίατρος

Πάρεδρος ε.θ. Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13
----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

1.1 Γενικά	17
1.2 Φυσιολογικά αποτελέσματα.....	18
Μεταβολισμός	18
Φλεβική στάση	18
Οίδημα	19
1.3 Μηχανικά αποτελέσματα.....	19
Βελτίωση της φλεβικής κυκλοφορίας	20
Βελτίωση της λεμφικής κυκλοφορίας	20
Μηχανική διάταση	20
Χαλάρωση ουλώδη ιστού	20
Λιπώδης ιστός	21
Νευρικό σύστημα	21
Μυϊκή μάζα	21
1.4 Ενδείξεις και αντενδείξεις της μάλαξης	22
Ενδείξεις	22
Αντενδείξεις	23
Ανακεφαλαίωση	24
Ερωτήσεις	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΑ ΑΝΩ ΑΚΡΑ

2.1 Γενικά	27
2.2 Μάλαξη της ωμικής ζώνης	29
2.3 Ανατρίψεις στο δελτοειδή μυ	29
2.4 Ζυμώματα στο δελτοειδή μυ	31
Ανακεφαλαίωση	32
Εργαστηριακές ασκήσεις	32
Ερωτήσεις	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΒΡΑΧΙΟΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΝΤΙΒΡΑΧΙΟ

3.1	Γενικά	37
3.2	Ανατρίψεις στο δικέφαλο και τον κορακοβραχιόνιο μυ	37
3.3	Συμώματα στο δικέφαλο βραχιόνιο μυ	38
3.4	Ανατρίψεις στον τρικέφαλο μυ	38
3.5	Συμώματα στον τρικέφαλο μυ	40
3.6	Ανατρίψεις στο αντιβράχιο (έσω επιφάνεια)	40
3.7	Συμώματα στο αντιβράχιο (έσω επιφάνεια)	41
3.8	Ανατρίψεις στο αντιβράχιο (έξω επιφάνεια)	42
3.9	Συμώματα στο αντιβράχιο (έξω επιφάνεια)	43
	Ανακεφαλαίωση	44
	Εργαστηριακές ασκήσεις	44
	Ερωτήσεις	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΑΚΡΟ ΧΕΡΙ

4.1	Γενικά	51
4.2	Ανατρίψεις στο έξω μισό του άκρου χεριού	51
4.3	Συμώματα στο έξω μισό του άκρου χεριού	52
4.4	Ανατρίψεις στο έσω μισό του άκρου χεριού	53
4.5	Συμώματα στο έσω μισό του άκρου χεριού	53
4.6	Ανατρίψεις και ζυμώματα στον αντίχειρα και τα δάκτυλα	54
	Ανακεφαλαίωση	57
	Εργαστηριακές ασκήσεις	57
	Ερωτήσεις	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΙΣΧΙΟΥ

5.1	Γενικά	63
5.2	Θωπείες στην πρόσθια επιφάνεια του μηρού	63
5.3	Συμώματα στην πρόσθια επιφάνεια του μηρού	65

5.4	Συμώματα στην έσω επιφάνεια του μηρού	67
5.5	Ανατρίψεις στην πρόσθια επιφάνεια του μηρού.....	68
5.6	Πελεκισμοί στην πρόσθια επιφάνεια του μηρού.....	69
5.7	Πλαταγίσματα στην πρόσθια επιφάνεια του μηρού	70
5.8	Θωπείες στην οπίσθια επιφάνεια του μηρού	71
5.9	Συμώματα στην έσω οπίσθια επιφάνεια του μηρού	72
5.10	Συμώματα στην έξω οπίσθια επιφάνεια του μηρού.....	74
5.11	Κυκλικές ανατρίψεις στην οπίσθια επιφάνεια	74
5.12	Πελεκισμοί στην οπίσθια επιφάνεια του μηρού	75
5.13	Πλαταγίσματα στην οπίσθια επιφάνεια του μηρού	76
	Ανακεφαλαίωση	77
	Εργαστηριακές ασκήσεις	77
	Ερωτήσεις	84

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 6 ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΓΟΝΑΤΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΓΑΣΤΡΟΚΝΗΜΙΑΣ

6.1	Γενικά	89
6.2	Θωπείες	90
6.3	Συμώματα με του αντίχειρες πάνω στον πρόσθια κνημαίο	92
6.4	Παλαμιαία ζυμώματα στους μις της γαστροκνημίας.....	94
6.5	Κυκλικές ανατρίψεις με τις πολάμες	96
6.6	Ανατρίψεις γύρω από την επιγόνωστιδα.....	97
6.7	Ανατρίψεις στου μις της πρόσθιας επιφάνειες της κνήμης	99
6.8	Συμώματα με τα δάκτυλα πάνω στον πρόσθιο κνημαίο μη.....	100
6.9	Ανατρίψεις στους περονιαίους μις	100
6.10	Συμώματα στους περονιαίους μις της γαστροκνημίας	102
6.11	Ανατρίψεις των οπίσθιων μιών της γαστροκνημίας	102
6.12	Συμώματα των οπίσθιων μιών της γαστροκνημίας	106
	Ανακεφαλαίωσης	109
	Εργαστηριακές ασκήσεις	109
	Ερωτήσεις	117

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 7 ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΠΟΔΟΚΝΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΡΟΥ ΠΟΔΙΟΥ

7.1	Γενικά	121
-----	--------------	-----

7.2 Θωπείες στη ραχιαία επιφάνεια του áκρου ποδιού.....	122
7.3 Ανατρίψεις με τους αντίχειρες στην πελματιαία επιφάνεια του áκρου ποδιού.....	123
7.4 Παλαμιάies ανατρίψεις στην πελματιαία επιφάνεια του áκρου ποδιού.....	125
7.5 Ανατρίψεις με τα δάκτυλα στη ραχιαία επιφάνεια του áκρου ποδιού	126
7.6 Ανατρίψεις με τα δάκτυλα στον αχιλλεο τένοντα	127
7.7 Ανατρίψεις με του αντίχειρες στη ραχιαία επιφάνεια του áκρου ποδιού	129
7.8 Ανατρίψεις με τα δάκτυλα στην πελματιαία επιφάνεια του áκρου ποδιού	130
Ανακεφαλαίωση	132
Εργαστηριακές ασκήσεις	132
Ερωτήσεις	138

Κ Ε Φ Α Λ Α I O 8 o

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗ ΡΑΧΗ

8.1 Γενικά.....	141
8.2 Θωπείες στην επιφάνεια της ράχης	142
8.3 Ανατρίψεις στην περιοχή της ράχης	143
8.4 Ζυμώματα με τις παλάμες στην περιοχή της ράχης	149
8.5 Ρολλαρίσματα με τα δάκτυλα στους iερονωπιαίους μας	150
8.6 Παλαμιάies ανατρίψεις στους iερονωπιαίους μας	151
8.7 Ζυμώματα με τα δύο δάκτυλα στους iερονωπιαίους μας.....	153
8.8 Ανατρίψεις στον τραπεζοειδή και τους μας της αμοπλάτης	153
8.9 Ζυμώματα στον τραπεζοειδή και τους μας της αμοπλάτης	155
8.10 Ανατρίψεις στον πλατύ ραχιαίο μυ	156
8.11 Ζυμώματα στον πλατύ ραχιαίο μυ	158
8.12 Πελεκισμοί με ανοικτή παλάμη στη ράχη.....	158
8.13 Πλήξεις με κλειστή παλάμη στη ράχη	160
Ανακεφαλαίωση	163
Εργαστηριακές ασκήσεις	163
Ερωτήσεις	173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9ο

ΜΑΛΑΞΗ ΤΗΣ ΑΥΧΕΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

9.1	Γενικά.....	177
9.2	Ζυμώματα με τα δάκτυλα στην άνω μοίρα του τραπεζοειδή....	178
9.3	Ανατρίψεις με τα δάκτυλα στην άνω μοίρα του τραπεζοειδή...	180
9.4	Κυκλικές τρίψεις πάνω από τις ωμοπλάτες.....	181
9.5	Θωπείες και ανατρίψεις στους άνω τραπεζοειδείς	182
9.6	Ζυμώματα με τα δάκτυλα και τον αντίχειρα στην περιοχή του αυχένα	182
9.7	Ανατρίψεις με τα δάκτυλα γύρω από το λαιμό και τη σφαγίπιδα φλέβα.....	184
	Ανακεφαλαίωση	187
	Εργαστηριακές ασκήσεις	187
	Ερωτήσεις	192

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

10.1	Γενικά.....	195
10.2	Επιφανειακή θωπεία	196
10.3	Κυκλικά ζυμώματα με τους αντίχειρες επάνω στο μέτωπο.....	199
10.4	Βαθιά θωπεία στο μέτωπο.....	201
10.5	Ζυμώματα με τους αντίχειρες στις πλευρές της μύτης	202
10.6	Βαθιές θωπείες στον υπερόφρυο τόξο του μετώπου	203
10.7	Βαθιά θωπεία στο υποκόγχιο τόξο	204
10.8	Ζυμώματα με τις άκρες των δακτύλων από τους κροτάφους προς την αυχενική μοίρα της σπονδυλικής στήλης.....	204
10.9	Ζυμώματα με τις άκρες των δακτύλων από τους κροτάφους προς του ώμους.....	206
10.10	Παλαμιαίο ζύμωμα επάνω στα μάγουλα	208
10.11	Ζυμώματα με τους αντίχειρες στο πηγούνι και τη σιαγόνα.....	209
10.12	Βαθιά θωπεία στο πηγούνι και τη σιαγόνα.....	211
	Ανακεφαλαίωση	212
	Εργαστηριακές ασκήσεις	212
	Ερωτήσεις	217

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΙΑΚΗ ΧΩΡΑ

11.1 Γενικά.....	221
11.2 Κυκλικές θωπείες	221
11.3 Ανατρίψεις	222
11.4 Θωπείες στα τμήματα του παχέως εντέρου	225
11.5 Κυκλικές πιέσεις πάνω στο παχύ έντερο.....	227
11.6 Κύλισμα ή ρολλάρισμα	227
11.7 Ζυμώματα	228
11.8 Δονήσεις	230
Ανακεφαλαίωση	231
Εργαστηριακές ασκήσεις	231
Ερωτήσεις	235

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12ο

ΜΑΛΑΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΘΙΟΠΛΑΓΙΑΣ ΠΛΑΓΙΑΣ ΘΩΡΑΚΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

12.1 Γενικά.....	239
12.2 Θωπείες στην πρόσθια επιφάνεια της θωρακικής περιοχής.....	241
12.3 Ανατρίψεις στην πρόσθια επιφάνεια του θώρακα και τον ώμο.....	242
12.4 Ζυμώματα με τα δάκτυλα στο "μείζονα θωρακικό" μυ	244
12.5 Ζυμώματα στην πρόσθια θωρακική περιοχή.....	246
12.6 Πλήξεις με κούλη παλάμη στην προσθιοπλάγια θωρακική περιοχή	247
12.7 Πλήξεις με κούλη παλάμη σε ημικαθιστή και καθιστή θέση	249
12.8 Πλήξεις με κούλη παλάμη σε ημιπρηνή και ημιύππια θέση.....	252
12.9 Δονήσεις στην προσθιοπλάγια περιοχή του θώρακα	254
Ανακεφαλαίωση	256
Εργαστηριακές ασκήσεις	256
Ερωτήσεις	262

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13ο

ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΟΣΦΥΓΙΚΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΚΑΝΗ

13.1 Γενικά.....	265
------------------	-----

13.2 Θωπείες στην οσφυϊκή χώρα.....	266
13.3 Ζυμώματα με τους αντίχειρες επάνω στους ιερονωπιάους μις της οσφυϊκής χώρας	268
13.4 Ζύμαμα με δόλη την παλάμη και τα δάκτυλα στην οσφυϊκή χώρα	269
13.5 Κυκλικές ανατρίψεις στους ιερονωπιάους.....	270
13.6 Θωπείες στην ομάδα των γλουτιάων μυών	271
13.7 Ζυμώματα στους γλουτιάους μυς.....	271
13.8 Κυκλικές ανατρίψεις στο ιερό οστό	272
13.9 Πελεκισμοί επάνω στους γλουτιάους μυς	273
13.10 Κονδυλισμοί επάνω στους γλουτιάους μυς	274
Ανακεφαλαίωση	275
Εργαστηριακές ασκήσεις	275
Ερωτήσεις	281

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 14 ο

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΛΑΞΗ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

14.1 Ηλεκτρομάλαξη.....	285
14.2 Άλλες μορφές μάλαξης.....	286
14.3 Μάλαξη εγκάρσιας τριβής.....	287
14.4 Σουηδική μάλαξη	287
14.5 Χειρισμοί μάλαξης της "ιατρικής της ανατολής"	288
Βελονοθεραπεία ή βελονισμός	288
Δακτυλική πίεση	288
Μάλαξη Shiatsu.....	288
Ανακεφαλαίωση	290
Ερωτήσεις	290
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	291

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό προορίζεται για τους μαθητές-τριες της Α' τάξης του 2ου κύκλου των Τ.Ε.Ε., ειδικότητας Φυσικοθεραπείας του Τομέα Υγείας και Πρόνοιας.

Η συγγραφή του βασίστηκε στο αναλυτικό πρόγραμμα που ενέκρινε για το μάθημα το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Κάθε κεφάλαιο περιλαμβάνει ένα πλήρες πρόγραμμα μάλαξης. Έγινε μια προσπάθεια από τους συγγραφείς να εξηγήσουν και να αναλύσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τους σημαντικότερους χειρισμούς που απαραίτητα χρειάζεται να γνωρίζει ο σύγχρονος Θεραπευτής. Βασικά η μάλαξη είναι πάνω από όλα πρακτική εφαρμογή που προϋποθέτει θεωρητική γνώση. Όλοι οι χειρισμοί που αναφέρονται είναι Δυτικού τύπου και βασίζονται στη Σουηδική μάλαξη. Υπάρχουν τόσα πολλά είδη μάλαξης όσοι και Θεραπευτές. Κάθε θεραπευτής έχει το δικό του τύπο.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα μικρό τμήμα της μάλαξης. Στην πραγματικότητα η Θεραπευτική μάλαξη δεν μπορεί να περιοριστεί αποκλειστικά σ' ένα βιβλίο. Για το λόγο αυτό αναπτύσσονται οι βασικότεροι χειρισμοί της μάλαξης.

Ελπίζουμε μετά το τέλος του σχολικού έτους οι μαθητές-τριες να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τα γενικά αποτελέσματα της μάλαξης, τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις.
- Να εφαρμόζουν μάλαξη στην ωμική ζώνη, στα άνω και κάτω άκρα, μάλαξη στο πρόσωπο, στον κορμό και τη λεκάνη.

Οι συγγραφείς ευχαριστούν θερμά τους κριτές για τις υποδείξεις και παραπτηρήσεις τους που βοήθησαν σημαντικά στη συγγραφή του βιβλίου. Επίσης ευχαριστούμε τον συντονιστή κ. Δημήτρη Σφετσιώρη για τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που έκανε καθόλη τη διάρκεια της συγγραφής αυτού του βιβλίου για να μας φέρνει σε συνεχή επαφή μεταξύ μας και να διατηρεί αμείωτο το ενδιαφέρον του έως ότου το βιβλίο πάρει τη τελική του μορφή. Ακόμη ευχαριστούμε το Φυσικοθεραπευτή του Π.Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων κ. Γεώργιο Κιτσούλη, τη σπουδάστρια Φυσικοθερα-

πείας Μαριάννα Κασταρού, καθώς και τη κ. Roberta Pisoni για τη βοήθεια που μας προσέφεραν στη φωτογράφηση, αφού οι φωτογραφίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του βιβλίου.

Πιστεύουμε ότι οι καλύτεροι κριτές θα είναι οι τελικοί αποδέκτες αυτού του βιβλίου.

Οι συγγραφείς